

چهره های ماندگار

دکتر محسن جبارعلی نیری

www.ketabodir.ir

اسعدی، محمود، ۱۳۴۳ - . گردآورنده .
چهره‌های ماندگار دکتر محسن جهانگیری/
به اهتمام محمود اسعدی. - تهران: زمان: جهان
فرهنگ، ۱۳۸۲.
۱۳۲ ص.

ISBN 964-7317-28-x

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا .

کتابنامه .

۱. جهانگیری، محسن، ۱۳۰۸ - . ۲. فیلسوفان
ایرانی. ۳. فلسفه. ۴. فلسفه اسلامی. الف. عنوان.

۱۸۱/۵۰۹۲

۱۵ الفج/۸۱۵۳

۸۲-۲۵۷۳۵

کتابخانه ملی ایران

چهره‌های ماندگار

دکتر محسن جهانگیری

به اهتمام : محمود اسعدی

چاپ اول : ۱۳۸۲

لیتوگرافی : کلهر

چاپ و صحافی : چاپخانه آرین

شمارگان : ۱۳۰۰ نسخه

شابک: ISBN: 964-7317-28-x ۹۶۴-۷۳۱۷-۲۸-x

ناشر : جهان فرهنگ و انتشارات زمان

تهران . صندوق پستی ۷۲۲-۱۵۷۲۵

www.chehreha.com

حق چاپ و نشر محفوظ است .

فهرست مطالب

سنت تکریم ۷

بخش اول

زندگی‌نامه

گاه‌شمار زندگی ۱۳

زندگی‌نامه ۱۵

بخش دوم

مصاحبه، گزیده مقالات و سخنرانیها

ابن عربی، اسپینوزا و بیکن در گفت‌وگو با دکتر محسن جهانگیری .. ۲۵

طبیعت به صورت نظام حالات در فلسفه اسپینوزا ۴۴

خرده‌گیران ابن سینا ۶۴

بخش سوم

گزیده‌ای از تصاویر ۱۲۳

به نام خداوند جان و خرد

سنت تکریم

تجلیل از بزرگان، سنت ماست، اما در روزگاری که سایه تجدد سنگین و گسترده است وقوف به سنت‌ها چندان ساده نیست. اکنون در عصر اطلاعات که رسانه‌ها چون عقاب بر همه چیز اشراف و تسلط دارند چگونه است که ما در زمینه شناخت بزرگان ناتوانیم؟ چرا ما در میان انبوه اطلاعات متنوع مکتوب و تصویری فی‌المثل به خوبی نمی‌دانیم دانشمندان ما کی‌اند؟ چه کرده‌اند؟ چگونه‌اند و چه می‌کنند؟ به نظر می‌رسد می‌توان از جلوه‌های مدرن در حفظ و بقای سنت‌ها بهره برد. برای تقویت سنت‌های حسنه بایستی بنیان نظام اطلاع‌رسانی جامع، به‌هنگام، دقیق و کارآمد را پی‌ریزی کرد تا بتوان بعدها پژواک آن را فهمید و شنید. اگرچه تلاشهای چندی در این زمینه توسط نهادهای شخصیت‌های علمی - فرهنگی صورت پذیرفته است اما به وضوح روشن است که این اقدامات کافی و وافی به مقصود نبوده است.

ما ضمن قدردانی از همه کسانی که در این راه تلاش کرده‌اند برآنیم تا ضمن پرهیز از دوباره کاری‌ها به ایجاد نظامی کارا در زمینه شناخت رجال معاصر ایران کمک کنیم. نهادهای که بتواند مستقل یا متشکل از چندین

ارگان علمی - فرهنگی باشد. مهم این است که این بنیاد بتواند به همه سازمانها و افرادی که مایلند در این خصوص تحقیق و پژوهش کنند ارائه خدمات کند، البته این حرکت فرهنگی بایستی به دور از کشاکشهای سیاسی - اجتماعی باشد تا بتواند مسیر صحیح خود را طی کند. در پرتو آنچه گذشت این مجموعه به عنوان گام نخست اطلاع‌رسانی ارائه می‌شود. روشن است که در این مجموعه جای خالی برخی استادان صاحب‌نام به چشم خواهد آمد و این فقط به دلیل قصور ما نبوده است. در خلال چند ماه گذشته تلاش شده است با فرهیختگان و صاحب‌نظران برجسته کشور هماهنگ شود تا زمینه گرفتن عکس و شرح حال آنان فراهم آید اما برخی از عزیزان به دلیل گرفتاریهای شخصی، مسافرت یا کسالت نتوانستند با ما همراه شوند.

امیدوارم در مجموعه‌های بعدی از آثار و احوال آنان نیز بهره‌بریم. این نکته نیز گفتنی است که برای انتخاب استادان چند ملاک اصلی منظور نظر بوده است که عمده‌ترین آنها داشتن آثار ماندگار، رتبه‌های دانشگاهی، شهرت علمی، نشانه‌های معتبر، فعالیتها و طرح و نظرهای بنیادی در رشته خود بوده است.

پایان همایش چهره‌های ماندگار در نوزدهم مهرماه سال ۱۳۸۰
آغاز حرکتی نو در عرصه فرهنگی کشور بود که انعکاس وسیعی در محافل ادبی - هنری و دانشگاهی داشت. این ابتکار موجب وفاق بیشتر نهادهای علمی، استادان و صاحب‌نظران فرهنگی شد.

صرف‌نظر از تأثیرات عمیق، ناملموس و چندجانبه این اقدام فرهنگی، شاید نشانندن بذر امید در ده‌های مشتاقان علم و اندیشه مهمترین دستاورد این نشست باشد. البته قدرشناسی و تجلیل از صاحبان رأی و فضل، نخستین اقدام است و بایستی در قول و عمل به اصحاب

فضیلت ارج و اجر نهاد. بدون شک در جامعه‌ای که حرمت بزرگان نگه داشته شود امید، تلاش و خلاقیت شکوفا خواهد شد و انتشار این مجموعه با همین اهداف شکل گرفته است.

انشاءالله یاد و نام فرزندگان عرصه علم و اندیشه در سه بخش عمده تداوم خواهد یافت:

در نخستین گام، اولویت با شخصیتهایی است که در کنار و همراه ما هستند و از فرط نزدیکی با ما ناشناخته مانده‌اند یا حداقل آن طور که باید شناسایی نشده‌اند. قدر دانستن مقام و منزلت ایشان، جامعه و نسل جوان ما را منتفع خواهد کرد. دانش و تجربه این شخصیتهای تنها در سایه شناخت عمیق، دسترسی سریع و توجه لازم، بارور و مانا خواهد شد. پس سعی اولین، پاسداشت زندگان است.

در دومین حرکت به معرفی چهره‌هایی خواهیم پرداخت که سهم و نقشی در اعتلای فرهنگ، اندیشه، هنر و تمدن اسلامی - ایرانی داشته‌اند. شخصیتهایی که خدمات فرهنگی - علمی آنان فراتر از زمان حاضر بوده است و بایستی نسل به نسل آثارشان منتقل شود تا در نبود جسم خاکی‌شان روح متعالی آنها به کالبد جامعه جان ببخشد. در نهایت شخصیتهای بزرگ و نامدار غیرایرانی را نیز از یاد نخواهیم برد.

امیدوارم انتشار این مجموعه - که در نوع خود کم‌نظیر است - ضمن ترغیب دیگران به انجام این گونه فعالیتها، کمک کوچکی به شناخت شخصیتهای علمی - فرهنگی معاصر کشورمان بنماید.

محمود اسعدی